

ΠΡΩΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι. Η ΜΕΤΕΞΕΛΙΞΗ ΤΟΥ ΡΩΜΑΙΚΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

1. α. Από τη Ρώμη στη Νέα Ρώμη

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

- 1) Πότε ο Κωνσταντίνος έγινε μονοκράτορας και ύστερα από ποιο γεγονός; Σε τι κατάσταση βρισκόταν η αυτοκρατορία του;
Το **324μ.Χ.** Ο **Κωνσταντίνος** (ο Αύγουστος του δυτικού κομματιού της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας) εξουδετέρωσε το Λικίνιο (Αύγουστος Ανατολής) και έγινε **μονοκράτορας**. Η ρωμαϊκή αυτοκρατορία βρισκόταν σε κρίση.

- 2) Ποια **μέτρα πήρε ο** Κωνσταντίνος για την αντιμετώπιση της κρίσης ;

- ίδρυσε **νέο διοικητικό κέντρο** στην Ανατολή, την Κωνσταντινούπολη, στη θέση μιας αρχαίας πόλης που λεγόταν Βυζάντιο.
- **έκοψε** και κυκλοφόρησε σταθερό χρυσό **νόμισμα**.
- επέτρεψε στους **χριστιανούς να ασκούν ελευθέρως τη λατρεία τους**.

- 3) Για ποιους λόγους ο Κωνσταντίνος ίδρυσε νέο διοικητικό κέντρο (την Κωνσταντινούπολη) στην Ανατολή ;

- 1) Η καλή **γεωγραφική θέση** του αρχαίου Βυζαντίου ,σταυροδρόμι Ευρώπης και Ασίας, Εύξεινου Πόντου και Μεσογείου, σε συνδυασμό με τη μεγάλη **εμπορική σημασία**.
- 2) Από τη θέση αυτή θα **αντιμετώπιζε** ευκολότερα **Γότθους και Πέρσες**.
- 3) Η Ανατολή είχε **πληθυσμό και οικονομία σε ακμή**.
- 4) Οι **Χριστιανοί** στην Ανατολή ήταν αρκετοί και **στήριζαν** τον Κωνσταντίνο.

- 4) α)Πότε ξεκίνησε η ανοικοδόμηση της Κωνσταντινούπολης και πώς αλλιώς ονομάστηκε ;
β) Πότε έγιναν τα εγκαίνιά της;

Το 324μ.Χ. ξεκίνησε η ανοικοδόμηση της Κωνσταντινούπολης και ονομάστηκε αλλιώς Νέα Ρώμη .

11 Μαΐου 330μ.Χ. έγιναν τα εγκαίνια .

- 5) Ποια είναι τα κτίσματα της Κωνσταντινούπολης;
τείχη, λεωφόροι , το φόρουμ (πλατεία) του Κωνσταντίνου, το Ιερόν Παλάτιον, το κτίριο της Συγκλήτου και άλλα δημόσια κτίρια: εκκλησίες, λουτρά και δεξαμενές

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΠΗΓΕΣ (ΠΑΡΑΘΕΜΑΤΑ) ΚΑΙ ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΜΕ ΤΙΣ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ (ΔΗΛ. ΤΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ)

- 6)** Γιατί η **Κωνσταντινούπολη** ονομάστηκε και **Νέα Ρώμη** ; Αξιοποιήστε ιστορικές γνώσεις και το παράθεμα της σελ.7 (βιβλ.)

Σύμφωνα με τις ιστορικές μου γνώσεις η Κωνσταντινούπολη ονομάστηκε και Νέα Ρώμη γιατί **κτίστηκε σύμφωνα με το ρυμοτομικό σχέδιο της Ρώμης**. Με βάση το παράθεμα και τις ιστορικές μου γνώσεις υπήρχαν κτίσματα στην Κωνσταντινούπολη που υπήρχαν και στη Ρώμη όπως **ο υπόδρομος και το κτίριο της Συγκλήτου**.

- 7)** Ποια κτίσματα της Κωνσταντινούπολης δείχνουν το **χριστιανικό της χαρακτήρα**;

Τα κτίσματα της Κωνσταντινούπολης που δείχνουν τον χριστιανικό της χαρακτήρα είναι οι εκκλησίες , όπως η Μεγάλη Σοφία, οι Άγιοι Απόστολοι, η Αγία Ειρήνη κ.α.

- 8)** Συνδυάζοντας τις ιστορικές σας γνώσεις και το παράθεμα της σελ. 7 , ποιο κτίσμα της Κωνσταντινούπολης παραπέμπει στον ιδρυτή της;

Σύμφωνα με τις ιστορικές μου γνώσεις στην Κωνσταντινούπολη υπήρχε το **φόρουμ (πλατεία) του Κωνσταντίνου**, όπου ο Κωνσταντίνος σύμφωνα με το παράθεμα έστησε μια «πορφυρή κολόνα». Στην κορυφή της τοποθέτησε ένα άγαλμα του θεού Ήλιου που έμοιαζε όμως στον Κωνσταντίνο.

- 9)** Μπορούμε να πούμε ότι η Βυζαντινή αυτοκρατορία αποτελεί συνέχεια της Ρωμαϊκής και γιατί;

Η Βυζαντινή αυτοκρατορία ασφαλώς και αποτελεί συνέχεια της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας γιατί ο πρώτος αυτοκράτοράς της ο Κωνσταντίνος ήταν Ρωμαίος ο οποίος μετέφερε το διοικητικό του κέντρο από τη δύση στην ανατολή ιδρύοντας την Κωνσταντινούπολη. Μάλιστα η Κωνσταντινούπολη είχε το ίδιο ρυμοτομικό σχέδιο με τη Ρώμη.

β. Θρησκευτική πολιτική (σελ.8-9)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΙΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ

1) Ποια ήταν η στάση του Κωνσταντίνου απέναντι στους Χριστιανούς μετά τη νίκη του στη Μυλβία γέφυρα (312μ. Χ) ;

Απάντηση : Η στάση του Κωνσταντίνου απέναντι στους Χριστιανούς ήταν **ευνοϊκή** .

2) Ποιες ενέργειές του αποδεικνύουν αυτή του τη στάση;

Απάντηση :

Η ευνοϊκή στάση του Κωνσταντίνου απέναντι στους Χριστιανούς αποδεικνύεται με τις παρακάτω ενέργειες :

α) 312μ.Χ. , μετέφερε το Χριστόγραμμα από τη στρατιωτική σημαία (λάβαρo) στα νομίσματα και εξέδωσε ευνοϊκούς νόμους για τους Χριστιανούς.

β) 313 μ.Χ. , υπέγραψε με τον Λικίνιο (Αύγουστος Ανατολής) το Διάταγμα των Μεδιολάνων, συμφωνία που αναγνώριζε στους Χριστιανούς ελευθερία άσκησης της λατρείας τους.

γ) 324μ.Χ. , έγινε μονοκράτορας αφού εξουδετέρωσε τον Λικίνιο και σταμάτησε τους διωγμούς των Χριστιανών.

δ) 325μ.Χ., συγκάλεσε την Α Οικουμενική Σύνοδο (συνέδριο επισκόπων από όλη τη ρωμαϊκή αυτοκρατορία) για την αντιμετώπιση των αιρέσεων και την ειρήνευση στους κόλπους της εκκλησίας.

3) Πώς εξηγείται η στάση αυτή του Κωνσταντίνου απέναντι στους Χριστιανούς;

Η νέα αυτή θρησκεία φαινόταν ότι μπορούσε να αποκαταστήσει την κλονισμένη ενότητα του ρωμαϊκού κράτους.

4) Ποια είναι η θρησκευτική τοποθέτηση του Κωνσταντίνου και πώς δικαιολογείται;

Ο Κωνσταντίνος δεν είχε καθαρή θρησκευτική τοποθέτηση (ή δεν είχε ξεκάθαρη θρησκευτική τοποθέτηση) γιατί αν δήλωνε Χριστιανός θα προκαλούσε τους οπαδούς της αρχαίας ρωμαϊκής θρησκείας , ιδίως στους κόλπους της ρωμαϊκής Συγκλήτου.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΜΕ ΒΑΣΗ ΤΗΝ ΠΗΓΗ ΚΑΙ ΣΕ ΣΥΝΔΥΑΣΜΟ ΜΕ ΙΣΤΟΡΙΚΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ (ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΒΙΒΛΙΟΥ)

5) Με βάση το παράθεμα σελίδας 9 του βιβλίου να απαντήσετε στις ερωτήσεις :

α) Ποια κατά τη γνώμη σας ήταν η θρησκευτική τοποθέτηση του Κωνσταντίνου;

Η θρησκευτική τοποθέτηση του Κωνσταντίνου **δεν ήταν ξεκάθαρη.**

β) Να περιγράψετε τη θρησκευτική τοποθέτηση του Κωνσταντίνου με βάση το παράθεμα της σελ.9 του βιβλίου και τις ιστορικές σας γνώσεις.

Σύμφωνα με τον Vasiliev, από τη μια πλευρά ο Κωνσταντίνος όσο ζούσε ήταν **ανώτατος αρχιερέας** της ρωμαϊκής θρησκείας και **χρησιμοποιούσε εκφράσεις Ημέρα του ήλιου και Ανίκητος ήλιος**, εννοώντας τον θεό των Περσών Μίθρα ή τον Απόλλωνα. Από την άλλη, σύμφωνα με τις ιστορικές μου γνώσεις ο Κωνσταντίνος **έδειχνε εύνοια απέναντι στους Χριστιανούς**. Επίσης, σύμφωνα με τον Vasiliev **έγινε Χριστιανός μόλις το χρόνο που πέθανε.**

γ) Πώς δικαιολογείται αυτή η τοποθέτηση; Να εκφράσετε και τη δική σας γνώμη.

Σύμφωνα με τις ιστορικές μου γνώσεις ο Κωνσταντίνος αν δήλωνε Χριστιανός θα προκαλούσε τους οπαδούς της αρχαίας ρωμαϊκής θρησκείας, ιδίως στους κόλπους της ρωμαϊκής Συγκλήτου. Κατά τη γνώμη μου λειτούργησε διπλωματικά. Στόχος του ήταν η ενότητα του ρωμαϊκού κράτους.